Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nije tiden, oare tiden

Ljouwert, 7 juni 2010

VNG
Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Vroeger leenden gemeenten geld als er even niet genoeg in kas was

De BURGEMEESTER VAN WAGENINGEN verklaart, dat houder dezes te vorderen heeft de somma van

TWEE GULDEN VIJFTIG CENT,

welk bedrag door hem zal worden betaald:

a. in Nederlandsch bankpapier vanaf heden tot nader aankondiging tegen inlevering van tenminste 4 stuks;

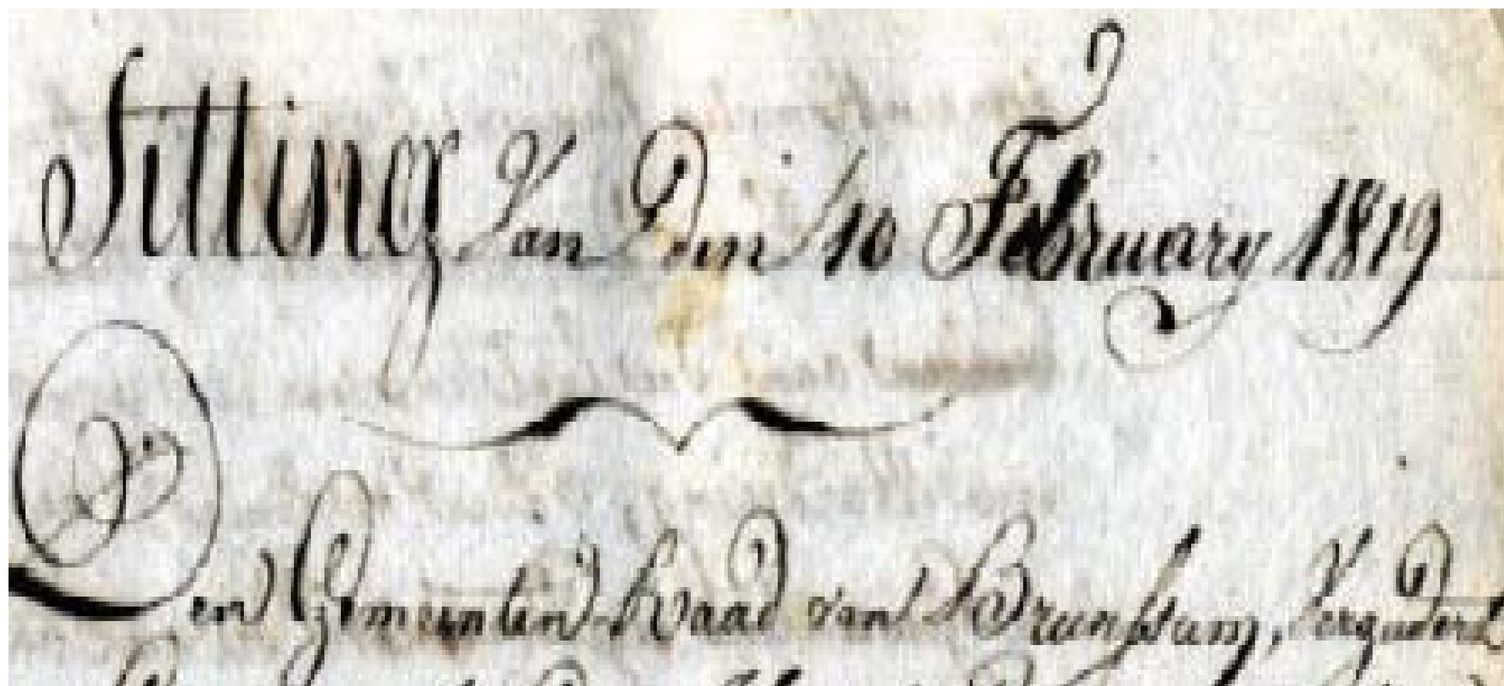
b. in Nederlandsche muntspecie vanaf later bekend te maken datum tegen aanbieding ook per stuk.

WAGENINGEN, 10 Augustus, 1914.

De Burgemeester,

VNG
Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Vroeger gingen debatten in de raad regelmatig over schuld

Gemeente Brunssum 1818
Schuld van 10 x begrotingsomvang

VNG
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Hoezo eigen vermogen?

- **Eigen vermogen is fictieve restpost die volgt uit balanswaarde bezit minus hoogte schulden. De balans moet in evenwicht zijn.**

- **Eigen vermogen is <u>geen</u> geld. Voor een investering moet geld op de bank staan of moet geld worden geleend. Eigen vermogen zit vast in gemeentebezit.**

- **Eigen vermogen zegt niets over hoogte andere balansposten. Bij eigen vermogen van € 1 miljoen kunnen de schulden € 2 miljoen bedragen maar ook € 20 miljoen.**

Bij buitenlandse gemeenten draait het nog steeds om de schuld

Three Decades After Cleveland Defaulted on Its Debts, Cities Face Recession Budget Woes

By Amanda Rugger
Posted December 1

As today' econ
reces

…ities. In fact, experts say municipalities will feel the
…hey do not declare bankruptcy outright,
…, experts say, expect budget
a leading

Spaanse gemeenten verzuipen in de schulden

door onze correspondent Henk van den Boom donderdag 25 maart 2010 | 07 36 | Laatst bijgewerkt op donderdag 25 maart 2010 | 10 40

De achtduizend Spaanse gemeenten hebben samen een schuld van ruim 35 miljard euro. Madrid spant de kroon met zeven miljard: tweeduizend euro per inwoner.

"But we may -

… officials announced last …
…clude laying off 400 of the city's 20…
…mphony, shutting a seniors' day-care cen…
…, a new announcement came: On top of that, the
…r 12.5 percent.

Österreich

Home » Panorama » Österreich

Der Pleitegeier kreist über das ganze Land: So viele Schulden haben unsere Gemeinden

- NEWS: Landesrechnungshof fordert Prüfkompetenz
- Auch Bürgermeister fordern jetzt mehr Kontrolle

VNG

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Gemeente = consumptiehuishouding

MEGA OCCASION CENTRUM. ALLE MERKEN ONDER ÉÉN DAK

LET OP:

GELD LENEN KOST WEINIG GELD

EXTRA INRUIL TOT € 2.000,-*

NU SLECHTS 5,9%!

EEN GREEP UIT ONZE COLLECTIE

TILBURG

UTRECHT

KIJK VOOR EEN COMPLEET OVERZICHT VAN ALLE TOP-OCCASIONS SNEL

www.MegaOccasionCentrum.nl

Mega Occasion Centrum (onderdeel van de Van Mossel Groep)

Kraaivenstraat 6, Tilburg (aan de autoweg Waalwijk-Tilburg) T: 013-5395000

Proostwetering 61, Utrecht, T: 030-2415120

Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 9.00 - 18.00 uur, donderdag koopavond tot 20.00 uur, zaterdag van 9.30 - 17.00 uur

BOVAG

Let op! Geld lenen kost geld

Voor het financieel vermogen van gemeenten kijken naar de schuld

Rentekosten verdrukken uitgaven publieke voorzieningen. Met welke erfenis wordt de toekomst opgezadeld?

Een hoge schuldenlast kan door de rentekosten onhoudbaar worden.

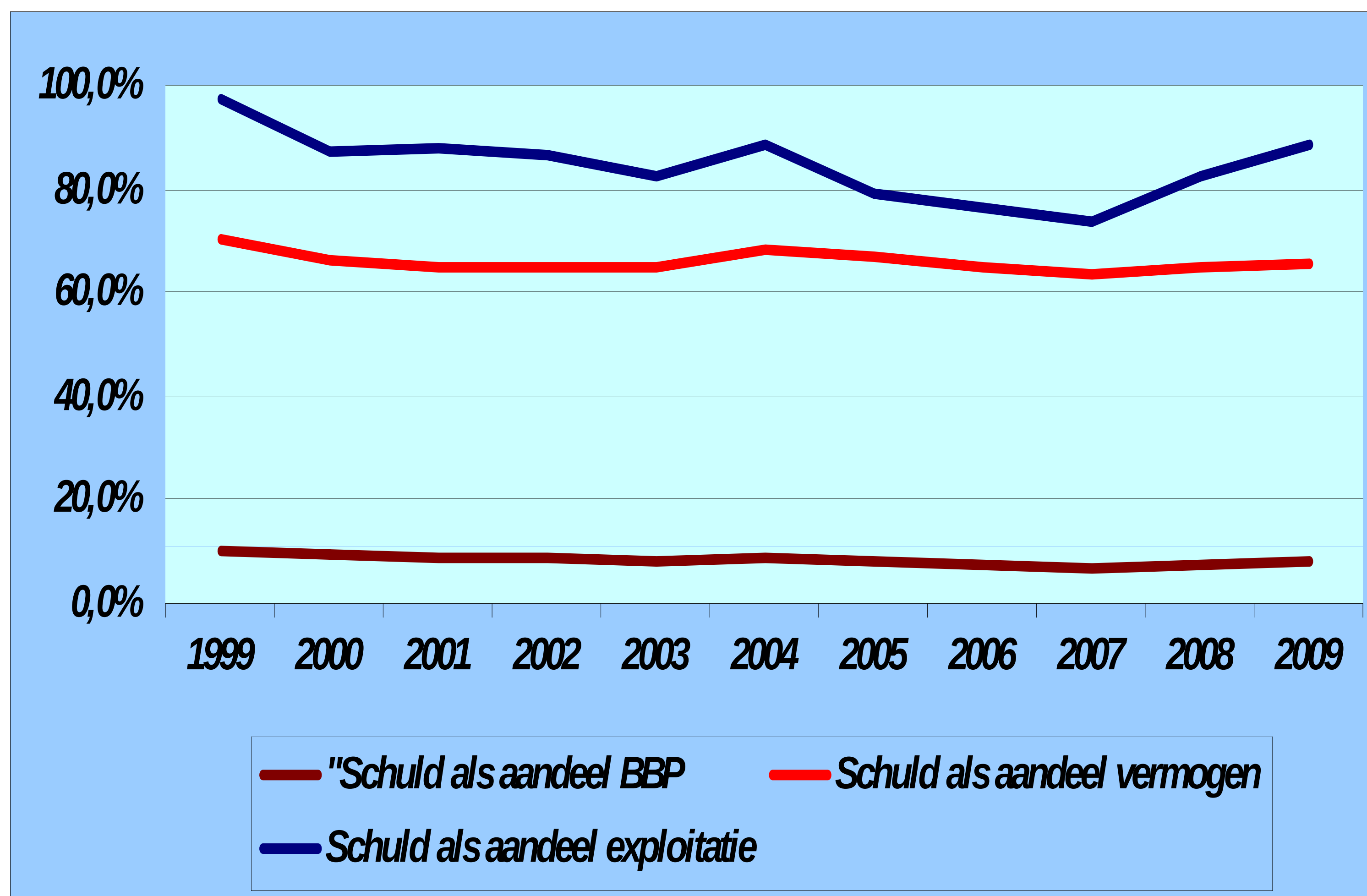
Schulden worden in de regel nominaal gewaardeerd en zijn daardoor een betrouwbare maatstaaf.

De vraag is: In hoeverre is het gemeentebezit belast met schulden?

Er na kan de blik op het gemeentebezit worden gericht. Hebben we dat bezit allemaal wel nodig?

Verenigging van Nederlandse Gemeenten

Ontwikkeling gemeentelijke schuld 1999-2009

VNG
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Schulden gemeenten op 31 dec 2009

- 65 % van gemeentebezit op de balans is belast met schulden
- Gemeenteschuld bedraagt nationaal € 47,8 miljard (excl. voorzieningen)
- Gemeenteschuld als aandeel van de exploitatie is 89%

1- Huidige staatsschuld (€ 302 miljard) als aandeel van de exploitatie (€ 272 miljard) bedraagt 111%

2- Brusselse 60% norm houdt in voor Nederland (incl. gemeenten) een schuld als aandeel van exploitatie van 107%

3- Spanje - gemeenteschuld boven de 110% als aandeel van de exploitatie dan eerst toestemming vragen voor aangaan meer schuld

VNG
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Balans Nederlandse gemeenten 1998-2007 & verbeterd schuldbegrip voor vergelijking

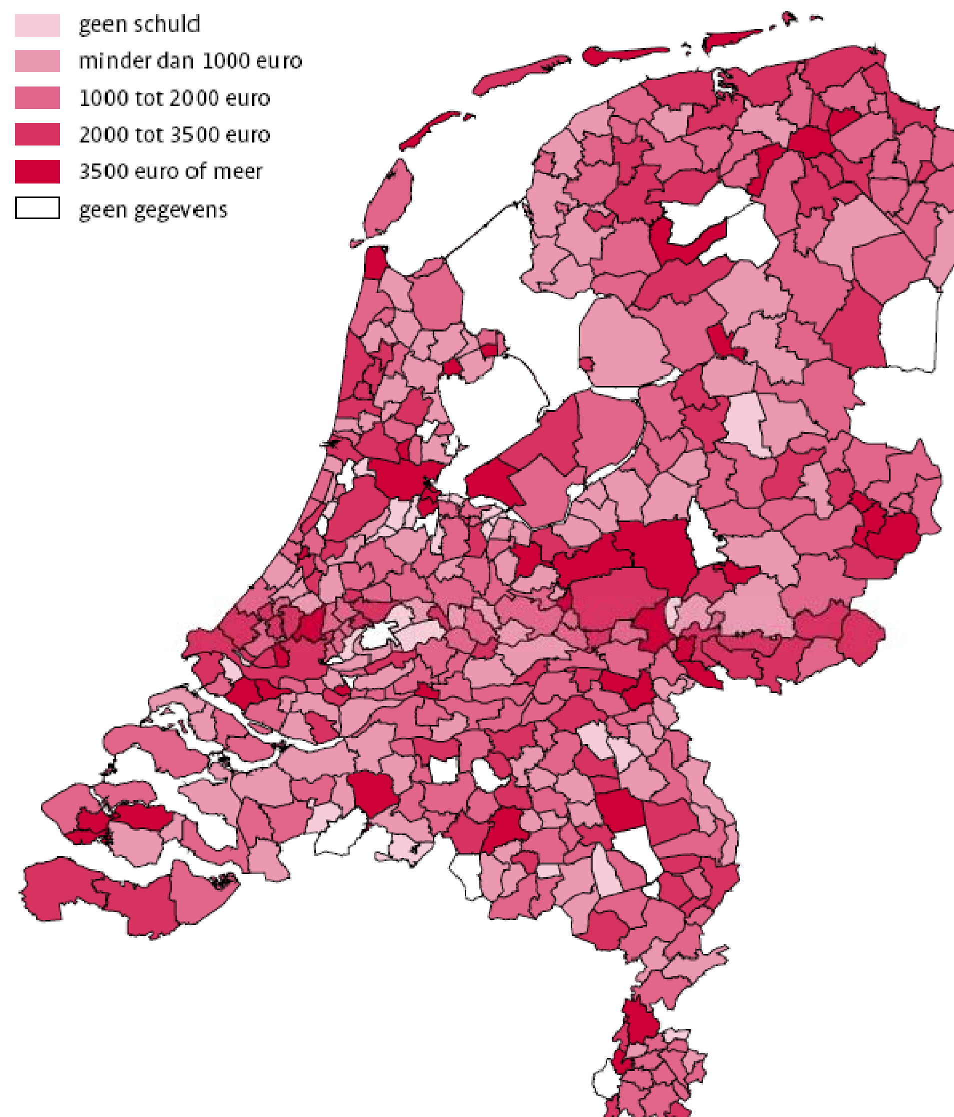
	1998	2006	2007		1998	2006	2007	2009
			miljard euro				miljard euro	
(Im)materiële vaste activa	25,6	38,6	40,2	Eigen vermogen	16,6	27,5	29,0	
Financiële vaste activa	3,3	4,0	3,8	Voorzieningen	3,1	11,4	11,0	
Langlopende leningen	20,3	12,3	12,3	Langlopende schulden	31,3	29,2	28,6	32,8
Voorraden	2,6	10,4	11,2					
Kortlopende vorderingen en liquide middelen	9,2	12,4	11,5	Kortlopende schulden en vorderingen	10,0	9,7	10,4	15,0

Bron: CBS

Netto schuld = Voorzieningen + Langlopende schulden + Kortlopende schulden en crediteurenvorderingen – Kortlopende debiteuren vorderingen & liquide middelen

VNG
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

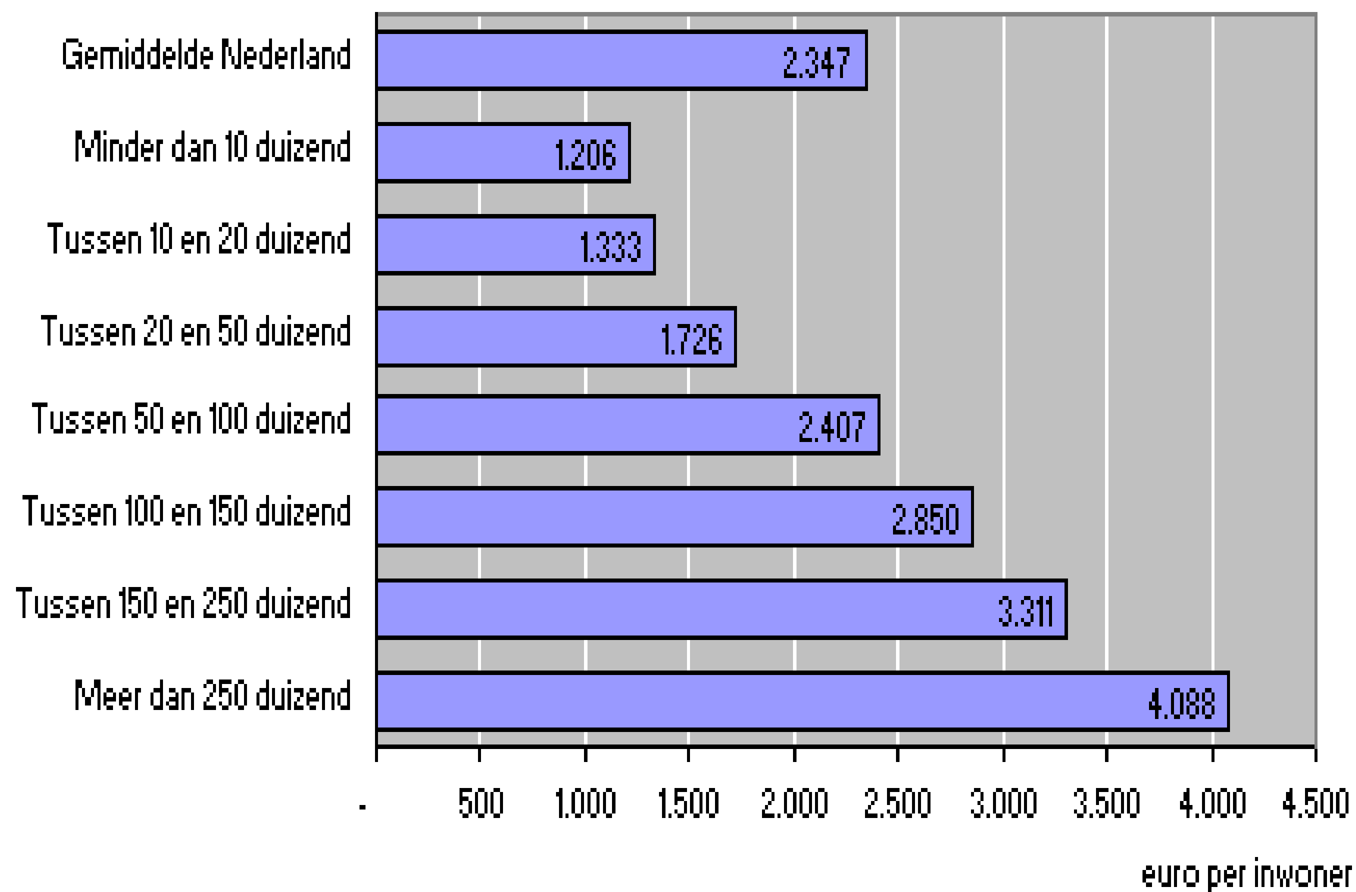
Netto schuld per inwoner 31 dec 2007

Bron: CBS

VNG
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Hoogte schuld hangt samen met centrumfunctie gemeente

Welke ratio's voor beoordelen gemeenteschuld?

Schuld per inwoner. Gemeente met centrumfunctie heeft meer inkomsten per inwoner en dus meer ruimte voor schuld per inwoner. Kengetal schuld per inwoner alleen bruikbaar binnen klasse gemeenten met vergelijkbare structuur.

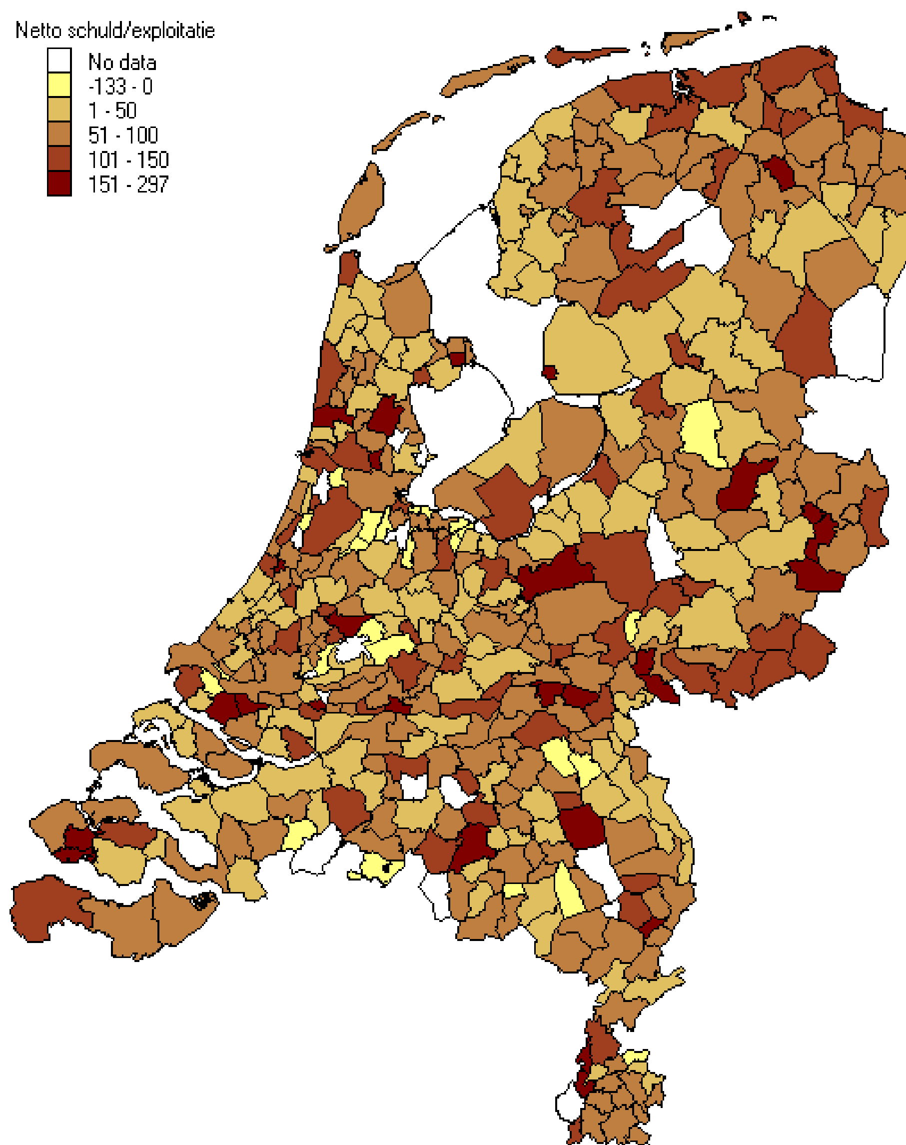
Debt-ratio (= 1 – solvabiliteitsratio). In hoeverre is bezit belast met schulden? Kengetal geeft vertekening door wel of niet activeren investering met maatschappelijk nut. Kengetal ook afhankelijk van structurele kenmerken.

Schuld als aandeel van de exploitatie. Aandachtspunt voor gemeente is juist de druk van de rentelasten op de exploitatie. Goed kengetal is schuld als aandeel van de exploitatie. Dit is een relatieve grootheid waardoor gemeenten goed vergelijkbaar zijn.

Schuldevolutie per inwoner. Wijziging van de omvang van de schuld per inwoner per jaar. Het geeft een beeld of de schulden groeien, de groei remt of dat de schulden juist afnemen.

Verenigning van Nederlandse Gemeenten

Netto schuld / exploitatie 31 dec 2007

VNG
Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Voorbeeld schuldevolutie: Hoorn

Jaar	2007	2008	2009
A. Balanstotaal	423.000	390.168	362.602
B. Exploitatie	211.000	216.000	222.060
C. Totale schuld inclusief voorz.	341.000	306.860	272.710
Debtratio (C : A)	81%	79%	75%
D. Totaal vlottende financiële activa	45.000	38.952	36.489
E. Netto schuld (C - D)	296.000	267.908	236.221
Netto schuld per inwoner (E : inwoners)	€ 4.316	€ 3.930	€ 3.465
Schuld aandeel exploitatie (E : B)	141%	124%	106%
Schuldevolutie per inwoner		-€ 386	-€ 465

VNG
Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Wanneer is schuld te hoog?

Debtratio > 80% (solvabiliteit < 20%)

Netto schuld / exploitatie problematisch als > 150%

Bij netto schuld / exploitatie > 100% al voorzichtigheid geboden

Voor definitief oordeel eerst ook kijken naar:

- Aflossingen langlopende uitzettingen in het kader van de publieke taak
- Binnenkort te realiseren verkoopopbrengsten grond
- Onbenutte belastingcapaciteit of juist terugval inkomsten
- Bij hoge rentestand lagere normen. Bij lage rentestand niet hogere normen

VNG
Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Hoe kom je van hoge schulden af?

- Verkleinen voorraden
- Sneller factureren en innen debiteurenvorderingen.
- Verkoop (overbodig) gemeentebezit
- Kosten inclusief rente-uitgaven gelijk of onder niveau inkomsten houden en investeringen faseren tot beneden niveau afschrijvingen
- Inkomsten vergroten en financiële ruimte gebruiken voor aflossing

Verenigingvan
Nederlandse Gemeenten

Gemeenteloterij?

Dordrechts Museum

gdzgt

PenseelPartner

Geef Dordrecht zijn gezicht terug

HOOFDPRIJS: EEN WEEKEND PARIJS VOOR 2 PERSONEN
INCLUSIEF TOEGANG TOT HET MUSEE DE LA VIE ROMANTIQUE,
ALWAAR U EEN PERSOONLIJKE RONDLEIDING KRIJGT.

De trekking van de loterij vindt plaats op 14 september 2008 onder toezicht van een notaris.
De winnende nummers staan vanaf 15 september 2008 op de website www.gdzgt.nl.
Prijzen zijn niet inwisselbaar voor geld. Over de uitslag kan niet gecorrespondeerd worden.

1651
Jan van Goyen

Lotnummer 16.510 € 16,51

16.510

www.gdzgt.nl